

der verzekeringswetten voerde dit tot maatschappelijke daling van den artsenstand. Nu deze heeft geleerd, zich daartegen te verzetten, moet de Staat zich opeens met de artsen bemoeien. Nooit is er sprake van arbeidsweigerings der artsen geweest, nooit hebben zij hun plichten jegens het algemeen welzijn vergeten, voordat de Staat hen onbeschermd aan de ziekenfondsen had overgeleverd. En een werkelijke nood voor de zieken is nooit uit een zoogenaamde artsenstaking geboren. De *ziekenfondsen* kwamen in ongelegenheid, niet de verzekerden als menschen. Inplaats van doelmatige, belachelijk eenvoudige veranderingen in de verzekeringswetten te maken, die een einde zouden maken aan alle twisten, worden nu wetten tegen de artsen aanbevolen, en hun meest verbitterde tegenstanders zullen niet nalaten, munt te slaan uit de omstandigheid, dat dit is geschied in een instelling van geneeskundigen onderwijs, dus schijnbaar met kennis van zaken (*Berliner klin. Wochenschr.*).

OOK EEN ARGUMENT TEGEN DE VRIJE ARTSENKEUS. — MUGDAN heeft in den Rijksdag weder eens de vrije artsenkeus tegenover de sociaal-democraten moeten verdedigen. Genosse HOCH tapte thans uit het vaatje der teederheid jegens de artsen, zeggende: „het artsenvraagstuk mag geen geldvraagstuk zijn”. De arts moet geheel volgens de verhoudingen van zijn stand kunnen leven, opdat hij zich zonder zorg met lust en liefde aan zijn moeilijk beroep kan wijden. Slechts dan is ook voor de zieken behoorlijk gezorgd”. En om nu de artsen goed te kunnen betalen, moet het ziekenfonds zich beperken in het aantal artsen, dat het aan zich verbindt. Het viel MUGDAN niet moeilijk aan te toonen, dat het ziekenfonds niet tot taak heeft, een bepaald aantal artsen te onderhouden, maar het werk, dat wordt geleverd, door velen of door weinigen, behoorlijk moet betalen, en dat de strijd tegen de vrije artsenkeus door de ziekenfondsbeheerders alleen wordt gevoerd om machthebbers te blijven tegenover de artsen (*Berl. klin. Wochenschr.*).

PINKHOF.

INGEZONDEN.

DE BIER-CIRCULAIRE.

Wat worden toch ook geneeskundigen gauw schichtig, als zij maar in de verte den geheel onthouder vermoeden! Zij zien hem, ook al is hij niet, en slaan dan op hol, zooals VAN EDEN in het vorige *Tijdschrift*-nummer. Lees de vragen der circulaire nog eens aandachtig, amice, en gij zult toegeven, dat nergens van de geneesheeren wordt gevraagd zich te verklaren vóór of tegen het biergebruik. In 1 en 2 wordt verlangd, niets meer en niets minder, dan een verklaring of gij meent, dat gegrond is de meening, nog zoo algemeen gangbaar en gesteund door de suggestie der bier-reclame, alsof het bier is een volkomen onschadelijke drank, die door een ieder zonder gevaar kan worden gebruikt. Wie in die vragen de woordjes „in het algemeen” niet over het hoofd ziet en er niet meer in leest dan er in staat, zal ze zeker beantwoorden in volkomen verzekerdheid, dat hij daarbij geen stem uitbrengt over

een wetenschappelijk vraagstuk, — want wetenschappelijk is dit toch geen vraagstuk meer! — Vraag 3 is een eenvoudig rekensommetje, dat iedere geneesheer gemakkelijk kan oplossen. — Vraag 4 moet zeker wel door ieder praktiseerend geneesheer nu en dan worden beantwoord; tegen 5 en 6, die zich rechtstreeks richten tegen de kwakzalverij der bier-reclame, zal wel niemand bezwaar hebben. — Alleen voor de beantwoording van 7 is eenige door studie te verkrijgen kennis noodig van het alcoholisme bij ons en in Duitschland: wie die kennis mist, zal wel doen deze vraag open te laten.

Is nu voor deze, op een enkele na zeer eenvoudige, vragen noodig een diepgaande theoretische studie en nauwkeurige bestudeering van een groote klinische ervaring, zooals NOLST TRENITÉ meent? Ik zie het waarlijk niet in.

Als resultaat dezer enquête wordt niet verwacht een uitspraak ex cathedra der geneeskundige faculteit tot het Nederlandsche volk: „Gij zult geen bier drinken”, of: „Drink bier”, maar wel, dat in de antwoorden als het tegenwoordig standpunt der wetenschap zichtbaar zal zijn: ook biergebruik kan, en in vele gevallen zal het, gevaar opleveren voor de gezondheid. En als niet iedere geneesheer ten volle bevoegd is tot die uitspraak en tot den daaruit voortvloeienden raad: *wees ook tegenover het bier op uw hoede*, dan mag men waarlijk besluiten tot het volledig bankroet van onze heele opleiding!

Den strijd voor de nuchterheid kan men op vele wijzen voeren. Door zulke voortreffelijke geschriften over de geheel-onthouding als dat van VAN WIJK, en ook, naar het oordeel van het hoofdbestuur der Ned. vereeniging tot afschaffing van alcoholhoudende dranken, door een waarschuwing als de genoemde van de geneeskundigen uit te lokken. Zulk een waarschuwing, tienduizendvoudig herhaald, verheft zich hemelhoog boven het peil der bier-reclame, omdat zij ons volk wat waarheid geeft in plaats van baatzuchtigen leugen. Of zij waarde zal hebben als strijdmiddel, dit te beoordeelen mag men veilig overlaten aan deze vereeniging, die sinds 60 jaar vooraan staat in den strijd; en ook mag men gerust aannemen, dat haar hoofdbestuur bij de bewerking van het verkregen materiaal van meer begrip van statistiek zal doen blijken, dan VAN EDEN verder stelt.

Beiden, NOLST TRENITÉ en VAN EDEN, schijnen mij bevangen door diezelfde vrees, die den Hollandschen geneesheer zoo dikwijls belemmert om mee te doen aan practischen strijd tegen allerlei wat de volksgezondheid bedreigt. Arm volk, dat wachten moet — en intusschen misschien de ernstigste schade beloopt — totdat de wetenschap in alle detailvragen haar laatste woord heeft gesproken!

Uit volle overtuiging herhaal ik mijn opwekking tot medewerking aan deze bier-enquête.

Grave, 25 April 1908.

J. KAT.

Hiermede genoeg over de bier-circulaire.

De Redactie.

NAAR AANLEIDING VAN OIDTMANN'S METHODE VAN
HAZENLIP OPERATIE.

Hooggeachte collega OIDTMANN!

In de literatuur is wel iets over uw kraaltjes te vinden, of bij gebrek